

สารสำนักหอสมุดกลาง ปีที่ 18 ฉบับที่ 21 ประจำปีแรกเดือนพฤศจิกายน 2545

คุณภาพกับเวลา

ตามประวัติระบบคุณภาพ ISO 9000 ของประเทศไทยนั้น เมื่อ 10 ปีกว่าที่แล้วเราเพิ่งพบคุณภาพ ISO 9000 ใหม่ ๆ ว่าจะได้ใบรับรองใบแรก ประเทศสิงคโปร์ก็ได้ไปแล้ว 300 ใบ เกาหลี มาเลเซีย เช่นกัน ก็ได้ไปแล้วเกือบ 100 ใบ ประเทศไทยที่ช้ากว่านั้น เพราะคนตรวจประเมินคุณภาพสมัยแรก ๆ ตรวจกันแบบโหดสุด ๆ จนยากจะได้ใบรับรอง ผลคือต่างชาติทำ ISO แบบลวก ๆ ได้ใบรับรองไปหากินกันสบายไปแล้ว นอกจากผู้ตรวจของไทยจะโหดสุด ๆ แล้ว ยังหุยมหิหม เอมาเป็นเอาตาย มองแบบจุลภาค ตรวจแบบจุลคุณภาพ เข้าตำรา ทั้งหมัก ทูบ ต้ม จนเปื่อย เสร็จแล้วยังเอามาอย่าง หมัก และอุ่น (ด้วยเตาถ่านหรือไมโครเวฟ) สรุปลงแล้วคือ ทำคุณภาพที่ใช้เวลามากจึง “ช้าไป” คนอื่นเข้าทำแบบลวก ๆ ไปก่อน (แต่ครบข้อกำหนด) แล้วขอใบรับรอง เมื่อได้แล้วจึงค่อย ๆ ปรับปรุงระบบงาน ปรับตัวบุคคล ทำคุณภาพกันใหม่ให้ดีขึ้น ๆ เรื่อย ๆ และติดตามอย่างไม่หยุดยั้ง ที่น่าแปลกใจที่จะบอกว่า สำนักหอสมุดกลางของเรา ก็ค่อนข้างจะเป็นอย่างนี้ ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้ตั้งใจจะทำแบบลวก ๆ แต่เป็นเพราะ “เวลา” ด้วย ถึงเวลาที่จะต้องขอใบรับรองเพราะเราเขียนเอกสารคุณภาพเสร็จหลายเดือนแล้ว ในขณะที่เพื่อน ๆ คณะอื่นที่ยังไม่เสร็จ และในปี พ.ศ. 2543 (ค.ศ.2000) คือวันที่ 15 ธันวาคม 2543 มีการประกาศใช้ระบบคุณภาพมาตรฐาน ISO 9000 Version ปี 2000 ซึ่งมีข้อแตกต่างจากปี 1994 ที่เราจะขอหลายประเด็น ดังนั้น เราจึงต้องกิน “ไข่ลวก” ไม่อยากกรอกิน “ไข่ต้ม” นั้นหมายถึง เราต้องกระทำทุกวิถีทางที่จะต้องทำคุณภาพให้ได้ ตามเงื่อนไขของ “เวลา” เพราะหากช้าเนิ่นนานไป เราเองก็ไม่รู้ว่าอะไรดีกว่าที่เรา กำลังทำอยู่หรือไม่ รวมทั้งเป็นกลยุทธ์การบริหารคุณภาพแบบหนึ่งของมหาวิทยาลัยรามคำแหง คือปล่อยให้ออกมาทดสอบลูกค้าหรือผู้ใช้บริการก่อน แล้วปล่อยให้ผู้ใช้บริการรวมทั้งเพื่อนร่วมงานทั้งหลายทั้งปวง สับ ๆ ๆ ๆ โขก ๆ ๆ ๆ ปล่อยให้ผู้ตรวจประเมินจากบริษัท BVOI สับ ๆ ๆ ๆ (อย่างปรานี) เราก็ตามแก้ ๆ ๆ ๆ (ทั้งที่ หู, หัวระบมและง่วงมาก ๆ)

สุดท้ายผู้ตรวจประเมินเขาก็ไม่อยากสับ ๆ ๆ เรา เพราะว่าเราเริ่มเรียนรู้ที่จะเข้าใจ ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น ๆ ตามลำดับ (แต่ยังไม่หมดเรื่องที่จะสับ ๆ ๆ หรือคณะ) ดังนั้น เวลา จึงเป็นเรื่องสำคัญในการทำระบบคุณภาพ จนถึงขั้นอาจกล่าวได้ว่า “คุณภาพสำคัญกว่าเวลา” หรือ “เวลาสำคัญกว่าคุณภาพ”

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการ ดำเนินงานห้องสมุด

การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด ครั้งที่ 9/2545 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545
สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

1. สำนักหอสมุดกลาง ร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการและงานบริการ ในงานสถาปนา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ครบรอบ 31 ปี ระหว่างวันที่ 25-28 พฤศจิกายน 2545 ณ ห้องศักดิ์ ฟ้าสุกนิรันดร์
อาคารหอประชุมพุ่มพูนรามคำแหงมหาวิทยาลัย

2. โครงการจัดและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนบ้านขุนแปะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ มีผู้สนับสนุน ดังนี้

☐ นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่ 5 บริจาคเงินจำนวน
156,555 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นหกพันห้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

- คอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด

- ที่กั้นหนังสือ จำนวน 10 คู่

☐ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล บริจาคเงินจำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)

☐ บุคลากรสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บริจาคเงินจำนวน 900
บาท (เก้าร้อยบาทถ้วน)

☐ บุคลากรสำนักหอสมุดกลาง และคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง บริจาคเงินจำนวน
18,440 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันสี่ร้อยสี่สิบบาทถ้วน) รถจักรยาน จำนวน 1 คัน และอุปกรณ์อื่น ๆ

☐ บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย บริจาคเงินจำนวน 200 บาท (สองร้อยบาทถ้วน)

☐ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น บริจาคเงินจำนวน 350 บาท (สามร้อยห้าสิบบาท
ถ้วน)

รวมยอดเงินสนับสนุน ณ เดือนพฤศจิกายน 2545 จำนวนทั้งสิ้น 376,445 บาท (สามแสนเจ็ด
หมื่นหกพันสี่ร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

3. สวัสดิการเงินสงเคราะห์ช่วยเหลืองานศพสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักหอสมุดกลาง
ได้เปลี่ยนแปลงดังนี้

- กรณีที่บุคลากรของสำนักหอสมุดกลาง เสียชีวิต จะได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ 5,000 บาท (ห้า
พันบาทถ้วน)

- กรณีที่บิดา-มารดา, บุตร-ธิดา เสียชีวิต จะได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ 2,000 บาท (สองพันบาท
ถ้วน)

ทั้งนี้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2545 เป็นต้นไป

บริการวิชาการ

▲ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ส่งนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และ
สารนิเทศศาสตร์ เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่สำนักหอสมุดกลาง จำนวน 2 คน คือนางสาวรัชนิ
เกษศิริ และนางสาวทิพวัล กระจ่างพัด ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ถึงวันที่ 24 มกราคม 2546

- ▲ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ส่งนักศึกษาสาขาศิลปศาสตร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่สำนัก หอสมุดกลาง จำนวน 1 คน คือ นางสาวจิราพร สุทธิพงษ์ ระหว่างวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545 ถึง วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

ข่าวบุคลากร

ประชุม สัมมนาอบรม

* สำนักหอสมุดกลาง ส่งบุคลากรจำนวน 2 คน เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “อเมริกัน ศึกษา : แหล่งสารสนเทศและการให้บริการ” ระหว่างวันที่ 13-15 พฤศจิกายน 2545 ณ ห้องประชุม 5 ชั้น 3 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ มีรายชื่อดังนี้

1. นางสาวสุวรรณา อินทร์รักษา
2. นางสาวพิชชุดา ศรีอนันต์

* สำนักหอสมุดกลาง ส่งบุคลากร จำนวน 8 คน เข้ารับการอบรมหลักสูตร “การวิจัยขั้นพื้นฐาน” (การวิจัยเชิงปริมาณ) รุ่นที่ 4 ระหว่างวันที่ 18-22 พฤศจิกายน 2545 ณ ห้อง 802 ชั้น 8 อาคารท่าชัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีรายชื่อดังนี้

1. นางสาวสมพร ภูติโยธิน
2. นางสาวศิริพรรณ วัฒนกุล
3. นางสาววัชรินทร์ ตามประทีป
4. นางสาววันเพ็ญ โกวิทวิบูลย์
5. นางสาววรรณ พลเสน
6. นางสาววันทนา ชันธมิตร
7. นางสาววรรณ แทนม้วน
8. นางสาวมัญชुकานต์ ช่อผกา

* สำนักหอสมุดกลาง ส่งบุคลากร จำนวน 8 คน เข้าร่วมสัมมนาเรื่อง “หนังสือและวารสาร อิเล็กทรอนิกส์” ในวันพฤหัสบดีที่ 21 พฤศจิกายน 2545 เวลา 08.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 7 สถาบัน วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ มีรายชื่อดังนี้

1. นางสาวสุพัตรา ศิริวัฒน์
2. นางกรองทรัพย์ เจิดนภาพันธุ์
3. นายสุชาติ พิกุลเทศ
4. นางขวัญใจ ชื่นชอบ
5. นางปิยาภรณ์ แก้วงาม
6. นางยุพิน ไพบูลย์
7. นางจุฑามาศ มงคลพิทักษ์สุข
8. นางสาวสุวรรณา อินทร์รักษา

ข้าราชการเป็นวิทยากร

* นางชวนพิศ สุคันสนีย์ บรรณารักษ์ชำนาญการ 8 ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “การสืบ ค้นวรรณกรรมวิจัย” ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การวิจัยพื้นฐาน” (การวิจัยเชิงปริมาณ) รุ่นที่

4 ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2545 เวลา 13.00-16.30 น. ณ ห้องประชุม 802 ชั้น 8 อาคารท่าชัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

☀ **ห้องสมุดรัฐแคลิฟอร์เนีย** ☀
(California State Library)

แปลและเรียบเรียงโดย
วลีย์ เพียรสถาพร
ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด

ห้องสมุดรัฐแคลิฟอร์เนีย เป็นห้องสมุดหน่วยงานที่มีการให้บริการหลากหลายรูปแบบแก่ผู้ใช้บริการประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. **บริการแก่ประชาชน**

ห้องสมุดของรัฐ (State Library) มีหน้าที่โดยตรงในการให้บริการสารสนเทศต่าง ๆ แก่ประชาชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย หรือโดยผ่านห้องสมุดประชาชนประจำท้องถิ่น มีบริการตั้งแต่เอกสารที่เกี่ยวข้องประวัติศาสตร์ความเป็นมาการก่อตั้งของรัฐไปจนถึงกฎหมายที่ออกโดยรัฐแคลิฟอร์เนีย (California Legislation) หนังสืออักษรเบรลและแถบบันทึกเสียง, โครงการเพื่อการอ่านออกเขียนได้สำหรับภาษาอังกฤษ และการให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)

2. **บริการแก่องค์กรของรัฐบาล**

ห้องสมุดของรัฐเป็นห้องสมุดหลักที่ให้บริการ เพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยสำหรับหน่วยงานของรัฐบาล โดยมีหน้าที่จัดหาหนังสืออ้างอิงและบริการสารสนเทศแก่หน่วยงานรัฐบาลของรัฐและให้บริการค้นคว้าวิจัยเฉพาะด้าน การค้นคว้าวิจัยแบบอิสระแก่สภานิติบัญญัติ (Legislature) สำนักงานผู้ว่าการรัฐ (Governor's Office) และเจ้าหน้าที่ในส่วนอื่น ๆ ของรัฐ

3. **บริการแก่องค์กรของรัฐบาลในท้องถิ่น**

หน่วยงานของรัฐบาลในท้องถิ่นขอรับสารสนเทศได้ตามกฎหมายของห้องสมุดประชาชน เช่นเดียวกับการวางแผนงานของห้องสมุดประชาชน และข้อมูลสถิติต่าง ๆ ซึ่งขอรับได้จากห้องสมุดของรัฐเช่นเดียวกัน

4. **บริการแก่ห้องสมุดอื่น ๆ**

ห้องสมุดต่าง ๆ ในรัฐแคลิฟอร์เนียขอรับบริการในด้านต่าง ๆ จากห้องสมุดของรัฐ รวมทั้งการบริการด้านข้อมูลข่าวสารทั่ว ๆ ไปของห้องสมุดรัฐ (State Library), โครงการความช่วยเหลือต่าง ๆ , บริการให้คำปรึกษา, นามานุกรม (Directories) ห้องสมุดในรัฐแคลิฟอร์เนียและข้อมูลสถิติของห้องสมุดเหล่านี้

การจัดรูปแบบองค์กรห้องสมุดของรัฐ (State Library Organization)

มีการจัดรูปแบบออกมาในลักษณะของโครงการและบริการหลายอย่าง ได้แก่

◆ **สำนักบริการห้องสมุดของรัฐ (The State Library Service Bureau – SLS)**

มีหน้าที่ให้การบริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดทุกประเภท ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านห้องสมุดต่าง ๆ เพื่อที่จะดำเนินการในด้านสารสนเทศ บริการเอกสารอ้างอิง, การจัดหมู่และทำรายการ, การรักษาสภาพและ

ป้องกันบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ส่วนบริการยืมระหว่างห้องสมุดและบริการเอกสารอ้างอิง จัดเป็นบริการเสริมสำหรับห้องสมุดในรัฐแคลิฟอร์เนียและเป็นการช่วยเหลือห้องสมุดอื่น ๆ ในท้องถิ่น โดยให้บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารและเอกสารอ้างอิง รวมทั้งช่วยสนับสนุนด้านการเก็บรวบรวมและให้บริการเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของรัฐแคลิฟอร์เนีย, สิ่งพิมพ์รัฐบาล, กฎหมาย รวมทั้งข้อมูลข่าวสารและเอกสารอ้างอิงของรัฐอีกด้วย นอกจากนี้ SLS ยังทำหน้าที่ดำเนินการห้องสมุดสาขาได้แก่ ห้องสมุด Sutro ในซานฟรานซิสโก ซึ่งเก็บรวบรวมเอกสารหายาก ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวงศ์ตระกูลในท้องถิ่น

◆ **ห้องสมุดหนังสืออักษรเบรลและหนังสือเสียง (Braille and Talking Book Library)**

เป็นห้องสมุดประจำภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานบริการสำหรับผู้พิการทางสายตา และทางร่างกาย ของหอสมุดแห่งชาติรัฐสภา มีหนังสืออักษรเบรลและหนังสือที่บันทึกไว้ในรูปของแผ่นเสียงและเทปบันทึกเสียง (Records and Cassettes) พร้อมเครื่องเล่นที่จัดไว้โดยเฉพาะสำหรับผู้พิการทางสายตาและทางร่างกายที่พำนักอาศัยอยู่ทางตอนเหนือของแคลิฟอร์เนีย ซึ่งไม่สามารถใช้สิ่งพิมพ์แบบปกติทั่วไปได้ ในขณะเดียวกันก็ได้มีการจัดสรรเงินทุนให้แก่ สถาบันอักษรเบรล (Braille Institute) ที่อยู่ในลอสแอนเจลิส เพื่อสนับสนุนห้องสมุดภูมิภาคที่อยู่ทางตอนใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนียด้วยเช่นกัน

◆ **โครงการให้บริการในระบบอัตโนมัติของสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (The Information Technology Bureau)**

ทำหน้าที่จัดการด้านระบบอัตโนมัติของห้องสมุด การรวบรวมบรรณานุกรมสำเร็จรูป ระบบการจัดหมู่และทำรายการของ MELVYL, การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์, การใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้าน, การติดต่อสื่อสารข้อมูล และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนห้องสมุดภูมิภาคที่อยู่ทางตอนใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนียด้วยเช่นกัน

◆ **สำนักวิจัยของแคลิฟอร์เนีย (California Research Bureau – CRB)** จัดตั้งโดยสภานิติบัญญัติและผู้ว่าการรัฐ ในปีประมาณ 1991 ภายในห้องสมุดรัฐแคลิฟอร์เนีย ทำหน้าที่จัดหาข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัยที่เป็นความลับสำหรับหน่วยงานของผู้ว่าการรัฐ สมาชิกสภานิติบัญญัติและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ นอกจากนี้ยังรวมถึงเอกสารรายงานและเอกสารอื่น ๆ ซึ่งใช้ในการวิจัยและในด้านการวางนโยบาย การให้คำปรึกษา การจัดสัมมนา การฝึกอบรม และช่วยเหลือในการจัดเตรียมร่างโครงการนำเสนอด้านกฎหมาย

หน่วยงานดังกล่าวนี้แบ่งออกเป็น 5 สาขา คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Environmental and Natural Resources), ด้านบริการการศึกษาและมนุษยชาติ (Education and Human Services), ด้านเศรษฐศาสตร์ (Economics), ด้านกฎหมายทั่วไปและรัฐบาล (General Law and Government) และด้านบริการสารสนเทศ (Information Services) โดยมีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ศาลาว่าการรัฐ ห้อง 5210 เพื่อสะดวกในการให้บริการ

◆ **โครงการบริการพัฒนาห้องสมุด (Library Development Services – LDS)** ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินและให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิค เพื่อช่วยห้องสมุดประจำท้องถิ่นในการขยายและปรับปรุงบริการแก่ประชาชนรัฐแคลิฟอร์เนีย องค์ประกอบหลักของโครงการประกอบด้วย

◆ **โครงการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในรัฐแคลิฟอร์เนีย** โดยให้ห้องสมุดที่เข้าร่วมโครงการไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดประชาชน, ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย, ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดเฉพาะ เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ประชาชนในรัฐแคลิฟอร์เนียสามารถเข้าใช้ทรัพยากรจากห้องสมุดเหล่านี้ เพื่อสนองความต้องการในการทำงาน การศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน หรือการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างสะดวก รวมทั้งช่วยประหยัดงบประมาณในการที่จะซื้อทรัพยากรที่ซ้ำกันอีกด้วย

◆ **พระราชบัญญัติการให้บริการของห้องสมุดรัฐแคลิฟอร์เนีย (California Library Services Act)** พระราชบัญญัตินี้จะช่วยให้ห้องสมุดประชาชนและระบบของห้องสมุดประชาชนที่อยู่ในความร่วมมือ

สามารถที่จะให้บริการช่วยการค้นคว้าจากเอกสารอ้างอิง การخذใช้สำหรับการยืมระหว่างห้องสมุด และการยืมหนังสือโดยตรงสำหรับผู้ยืมที่ไม่ได้ผ่านกยศอยู่ในท้องถิ่นนั้น

- ◆ **บริการเพื่อการเรียนรู้หนังสือของห้องสมุดรัฐแคลิฟอร์เนีย (California Library Literacy Services)** จัดศูนย์การเรียนรู้สำหรับชุมชน เพื่อช่วยเหลือผู้ใหญ่ที่พลาดโอกาสในการเรียนภาษาอังกฤษให้สามารถอ่านออกเขียนได้
- ◆ **โครงการเพื่อการเรียนรู้หนังสือสำหรับครอบครัว (Families for Literacy Program)** เพื่อค้นหาแนวทางที่จะหยุดวงจรของการไม่รู้หนังสือโดยการให้เด็กที่อยู่ในกลุ่มของผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของครอบครัวที่ออกแบบมา เพื่อส่งเสริมการอ่านและให้เกิดความสนุกกับการอ่านหนังสือ
- ◆ **พระราชบัญญัติด้านการเงินของห้องสมุดประชาชน (Public Library Finance Act)** ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการเงินภายใต้การจัดสรรการเงินของรัฐ เพื่อให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ห้องสมุดประจำท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
- ◆ **พระราชบัญญัติด้านเทคโนโลยีและการให้บริการห้องสมุดของสหพันธ์ (Library Services and Technology Act – LSTA)** จัดสรรทุน และความช่วยเหลือให้แก่ห้องสมุด เพื่อใช้ในการพัฒนาบริการของห้องสมุดให้ทันสมัย พัฒนาด้านเทคโนโลยีรวมทั้งระบบเครือข่ายห้องสมุดและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

%%%%%%%%%

บรรณานุกรม

California State Library. 2002. **Overview of The California State Library** [Online]. Available

URL: <http://www.library.ca.gov>

สมุทรปราการ

คำขวัญ

ป้อมยุทธนาวี พระเจดีย์กลางน้ำ ฟาร์มจระเข้ใหญ่ งามวิไลเมืองโบราณ
สงกรานต์พระประแดง ปลาสลิดแห้งรสดี ประเพณีรับบัว ครบถ้วนทั่วอุตสาหกรรม
ตราประจำจังหวัด

รูปพระสมุทรเจดีย์และพระอุโบสถ

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

♥♥♥♥ ขอเชิญชาว สก. ร่วมแต่งกายผ้าไทย เพื่อสืบสานวัฒนธรรมการแต่งกายของไทย ♥♥♥♥